

INGLIZ TILINI O'RGANISHDA O'YINLARNING O'RNI VA USULLARI.

Usmonova Sabrina Sadriddin qizi.

Samarqand davlat chet tillari instituti

*Ingliz tili fakulteti Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda xorijiy til ingliz tili
yo`nalishi 2-bosqich talabasi.*

Ilmiy raxbar: Zubaydova Nilufar Negmatullayevna.

Annotatsiya, Ushbu maqola ingliz tilini o'rganishda o'yinlarning o'rnini tahlil qilinadi va ularning samaradorligini oshirish uchun foydalanish mumkin bo'lgan usullar ko'rib chiqiladi. O'yinlar orqali til o'rganish jarayonini qulaylashtirish va qiziqarli qilish mumkinligi ko'rsatib beriladi. Maqolada ilmiy adabiyotlarga asoslangan holda, o'yinlar til o'rganishda til o'rganuvchilarni faollashtirish, xotirani mustahkamlash va kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishda qanday yordam berishi muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, o'yin metodlari, bolalar ta'limi, til qobiliyatlari, motivatsiya.

Kirish Ingliz tilini o'rganish bolalarning kommunikativ qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. O'yinlar, ayniqsa yosh o'quvchilar uchun til o'rganish jarayonini qiziqarli va interaktiv qiladi. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'yinlar orqali o'qitish nafaqat til o'rganishni osonlashtiradi, balki o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularni faol ishtirokchiga aylantiradi^[1].

Asosiy qism 1. O'yinlarning roli: O'yinlar til o'rganish jarayonida psixologik jihatdan qulay muhit yaratadi. Masalan, yosh bolalarda o'yin orqali qobiliyatlarini rivojlantirish osonlashadi. Vygotskiyga ko'ra, o'yinlar ijtimoiy o'rganish nazariyasining asosiy omili bo'lib, bola yangi tushunchalarni oson qabul qiladi^[2].

1

2

2. O'yin turlari va ularni qo'llash usullari:

Rolli o'yinlar: Rolli o'yinlar orqali bolalar real hayotga yaqin vaziyatlarda tilni qo'llashni o'rganadilar. Bu o'yinlar gapirish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi (Misol: "Do'kon" rolli o'yini. Bu o'yinda bolalar xaridor va sotuvchi rolini bajarib, real hayotda ishlatiladigan jumlar va so'zlarni o'rganadilar. Masalan, "How much is this?" yoki "I would like to buy..." kabi ifodalarni qo'llashni o'rganadilar. Natijada rolli o'yinlar o'quvchilarga ijtimoiy vaziyatlarda muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu o'yin orqali bolalar o'z fikrlarini ifodalashga o'rgansa, tinglovchilar bilan muloqotga kirishishni ham o'rganadilar. Shuningdek, bu o'yinlar o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va ijtimoiy ko'nikmalarni mustahkamlaydi .

Lug'at o'yinlari: Ingliz tilida yangi so'zlarni o'rgatish uchun lug'at o'yinlari samarali hisoblanadi. Ushbu o'yinlar orqali bolalar yangi so'zlarni osongina o'rganadi va eslab qoladi [3]. "Memory Game" yoki "Matching Pairs". Bu o'yinlarda o'quvchilar turli kartochkalardagi so'zlar va ularning tasvirlarini yoki tarjimalarini moslashtiradilar. Masalan, "dog" so'zini uning rasmi bilan yoki tarjimasini bilan moslash orqali yodlaydilar. Natijalar: Lug'at o'yinlari orqali bolalar yangi so'zlarni osongina eslab qoladilar va ularni tez-tez qayta ishlatishga undaydi. Natijada o'quvchilar lug'at boyligini kengaytiradilar va yangi so'zlarni faol ravishda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Interaktiv o'yinlar: Masalan, "Simon Says" yoki "Memory Game" kabi o'yinlar bolalarning e'tiborini va eslab qolish qobiliyatini rivojlantiradi. "Simon Says" o'yini. Bu o'yinda o'qituvchi bolalarga "Simon says: Touch your nose" kabi ko'rsatmalar beradi va bolalar harakatlar orqali so'zlarni anglashadi va yodlaydilar. Natijalar: Interaktiv o'yinlar orqali bolalar tinglash va harakat qilish o'rtasidagi bog'liqlikni rivojlantiradilar. "Simon Says" o'yini orqali ular o'zlari eshitgan so'zlarni tanib olishni va tezkor reaksiya qilishni

---

3

o'rganadilar. Bu o'yin e'tiborni jamlash va tushunganini amaliyotda qo'llashni kuchaytiradi .

3. O'yinlarning til qobiliyatlariga ta'siri:

Tinglash: Tinglash ko'nikmalarini rivojlantirish uchun hikoya aytish o'yinlari foydali. Bu o'yinlar bolalarning diqqatini jamlashga yordam beradi va ularda tinglab tushunish ko'nikmasini oshirishda asosiy vazifani bajaradi.

Gapirish: Dialog va munozaraga asoslangan o'yinlar o'quvchilarga o'z fikrlarini ochiq ifodalashga yordam beradi va ularda tanqidiy fikrlash ko'nikmasini oshirishga yordam beradi.

Xulosa O'yinlar ingliz tilini o'rganishda samarali vositalardan biri hisoblanadi. Ular o'quvchilarning motivatsiyasini oshirib, til qobiliyatlarini rivojlantiradi. O'yinlar orqali o'quvchilar ingliz tilini qiziqarli va tushunarli tarzda o'rganadilar. Shuningdek, bu o'yinlar mustaqil o'rganishni rag'batlantiradi va bilimni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Brown, H. D. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. Pearson Education.
2. Cameron, L. (2001). Teaching Languages to Young Learners. Cambridge University Press
3. Harmer, J. (2001). The Practice of English Language Teaching. Longman.
4. Lee, J. F., & VanPatten, B. (2003). Making Communicative Language Teaching Happen. McGraw-Hill.
5. Schmitt, N. (2000). Vocabulary in Language Teaching. Cambridge University Press.
6. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.
7. Wilson, K. (2019). Audiobooks in Classroom: An Interactive Approach. Journal of Language and Education, 17(3), 130-145.
8. Pulatova F. A. Technologies for teaching students to think critically //International Academic Research Journal Impact Factor. – 2023. – T. 7. – C. 56-61.
9. Pulatova F. A. Interactive education and its didactic opportunities //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 11. – №. 11. – C. 204-206.
10. Azamovna P. F., Nilufar J. TANQIDIY FIKRLASH ZAMON TALABI //Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari. – 2024. – T. 7. – №. 3. – C. 302-304.